

“ Empowermentscan voor participatie

voor gemeenten en maatschappelijk initiatiefnemers

Doorloop de **zes power stappen** van de empowermentscan om jouw participatieproces te kunnen verrijken met nieuwe inzichten - **wat kan en wil de ander?**

“ Inhoudsopgave

Empowermentscan voor participatie

1 | **Introductie**

Wat is de empowermentscan voor participatie?

2 | **Inzichten verkrijgen**

Waar is de empowermentscan voor participatie voor bedoeld?

3 | **De zes power stappen**

Hoe doorloop je de empowermentscan voor participatie?

“ 1 Introductie

Wat is de empowermentscan voor participatie?

Het empowerment raamwerk voor participatie

De empowermentscan voor participatie is een concrete en praktische doorvertaling van het [empowerment raamwerk voor participatie](#) die het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) recent heeft ontwikkeld. Dit raamwerk is gericht op de opgave van het aardgasvrij maken van wijken. Participatie is hierbij vereist: alleen door samen te werken en krachten van verschillende mensen en organisaties te bundelen kan de opgave of het doel worden gerealiseerd. Let wel, participatie kan twee kanten opgaan. Bewoners kunnen participeren in de plannen van de gemeente, maar andersom kunnen gemeenten ook participeren in de plannen van bewoners.

Het empowerment raamwerk voor participatie bestaat uit twee kaders: de vernieuwde participatieladder en het begrip 'empowerment'.

De vernieuwde participatieladder

In het empowerment raamwerk voor participatie moeten partijen samen bedenken welke mix aan participatievormen voor een bepaald vraagstuk passend is. Er zijn zeven verschillende participatievormen die staan voor een bepaalde manier van samenwerken en verhouding tussen de betrokken partijen. De participatievormen zijn eigendom, zelfbestuur, overdragen, coproduceren, consulteren, inspreken en informeren. De verschillende vormen zijn onderdeel van de vernieuwde participatieladder.

Empowerment

Naast de andere participatieladder bevat het empowerment raamwerk de empowerment-dimensies. Empowerment is datgene wat maakt dat iemand *gemotiveerd* en *in staat is* om mee te doen. Daarbij wordt gekeken of de (potentiële) participanten in staat zijn om een beroep te doen op bepaalde middelen (zoals kennis, sociaal netwerk en geld) en of ze bereid zijn om die middelen ook in te zetten.

Empowerment is dus op te splitsen in twee dimensies:

- **Kunnen:** heeft iemand toegang tot middelen zoals geld, kennis en (sociale) netwerken dat hem/haar in staat stelt om te participeren?
- **Willen:** heeft iemand de bereidheid om deze middelen ook in te zetten? En wat zijn de motieven voor iemand om te participeren?

Voorbeeld

- **Kunnen:** Een gemeente of maatschappelijk initiatiefnemer heeft toegang tot kennis over de alternatieven van aardgas (o.a. warmtepomp, stadswarmte, zonneboiler, waterstof).
- **Willen:** Een gemeente of maatschappelijk initiatiefnemer is bereid deze deskundigheid in te zetten om wijken van het aardgas af te halen.

Zoals gezegd, rond de aardgasvrije transitie participeren burgers in de plannen van de overheid, maar andersom ontplooiën burgers net zo zeer beloftevolle

initiatieven voor de aardgasvrije transitie waar de overheid juist in kan participeren. In beide gevallen geldt dat begrip van de mogelijkheden en de wensen van 'de ander' cruciaal zijn om processen van participatie te laten slagen. Empowerment beweegt dus twee kanten op.

Doorvertaling naar de praktijk

[De empowermentscan voor participatie](#) stelt gemeenten en andere maatschappelijk initiatiefnemers in staat de theorie uit het empowerment raamwerk voor participatie in te zetten in de praktijk. De empowermentscan is een tool bestaande uit zes uitvoerbare stappen, die in dit document worden gepresenteerd.

In dit document vind je:

- In deel 2 voor wie de tool bedoeld is, waar deze voor gebruikt wordt en wat het oplevert.
- In deel 3 de zes power stappen van de empowermentscan, met bijbehorende vragen en oefeningen.

Veel succes met het doorlopen van de empowermentscan voor participatie!

“ 2 Inzichten verkrijgen

Waar is de empowermentscan voor participatie voor bedoeld?

Voor wie is de scan bedoeld?

De empowermentscan voor participatie is bedoeld voor gemeenten en maatschappelijk initiatiefnemers die bezig zijn met het betrekken van en samenwerken met bewoners en belanghebbenden in het aardgasvrij maken van wijken. Voor beide geldt: je kan zelf een plan hebben over wat je wil bereiken en hoe je daarin wil samenwerken met anderen, maar hoe zit het eigenlijk met de ander? Wat kunnen en willen anderen?

Wat levert de scan op?

Het doorlopen van de zes power stappen van de empowermentscan levert aanjagers van aardgasvrije wijken de volgende twee resultaten op:

- Inzicht in of er voldoende wordt gedaan om bewoners en belanghebbenden te bereiken en wat er nog meer gedaan kan worden en
- Inzicht in wat diegenen die essentieel zijn in de participatie zelf kunnen en willen bijdragen.

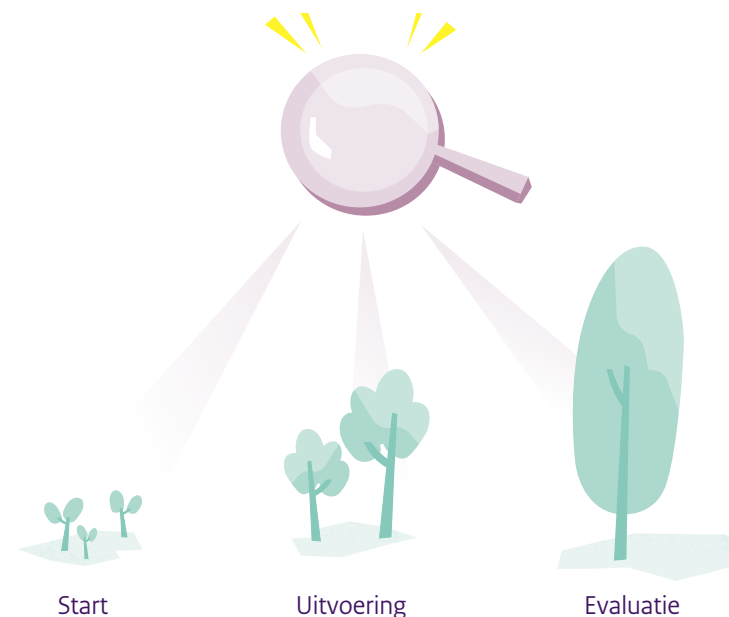
Met die inzichten kunnen aanjagers zich richten op de meest passende vormen van participatie in wijken die van het aardgas af gaan.

Hoe gebruik je de nieuwe inzichten?

Gemeenten en maatschappelijk initiatiefnemers kunnen de scan in verschillende fases van hun opgave of doel doorlopen. Aan de **start** van je doel

of opgave kan de scan ter inspiratie dienen. Tijdens de **uitvoering** ontdek je, door de scan in te zetten, of je goed op weg bent en wat je nog kan aanpassen. Aan het einde van je doel of opgave dient de scan als een moment van reflectie en **evaluatie**.

Deze scan gaat over de manier waarop je met elkaar omgaat. De scan is niet bedoeld voor het inhoudelijk verder ontwikkelen van het initiatief.

“ 3 De zes power stappen

Hoe werkt de empowermentscan voor participatie?

De empowermentscan bestaat uit zes opeenvolgende power stappen met zes oefeningen. Deze stappen hebben betrekking op het participatieproces in het behalen van je doel of opgave.

	POWER STAP 1	POWER STAP 2	POWER STAP 3	POWER STAP 4	POWER STAP 5	POWER STAP 6
	Definiëren opgave of doel	Inventariseren huidige participatie acties	Evaluëren huidige participatie acties	Inventariseren betrokkenen en hun rol	Evaluëren belangen betrokkenen	Aanscherpen participatieplan
Hoofdvraag	Wat wil je bereiken?	Wat doe je om dat doel te behalen?	Welk effect bereik je met de acties die je doet?	Wat heb je daarbij nodig?	Heb je in het vizier wat voor de ander belangrijk is?	Welke acties ga je ondernemen om jouw participatieproces te verrijken met de gewonnen inzichten?
Oefening	Opstellen opgave of doel in één zin	Afvinken actielijst	Beantwoorden van drie open vragen	Invullen van de empowermentkaart	Beantwoorden van vier open vragen	Opstellen van een actielijst
Resultaat	Eenduidig en concreet opgave of doel voor ogen	Overzicht van welke en hoeveel participatie acties er al worden ondernomen	Inzicht in of ondernomen participatie acties voldoende zijn en welke acties aanvullend ondernomen kunnen worden	Overzicht van welke betrokkenen relevant zijn en wat zij kunnen en willen	Inzicht in welke (kennis van) betrokkenen nog mist	Een actielijst om participatieproces te verrijken

Wat wil je bereiken?

De eerste stap in de empowermentscan is het definiëren van de opgave of jouw doel in relatie tot het betrekken van en samenwerken met bewoners en belanghebbenden. Zo stel je scherp wat je wil bereiken.

Opdracht

Geef in één concrete zin antwoord op de volgende vraag:

- **Gemeente:** Welke opgave ligt voor je waarin je meer grip wilt krijgen op het participatieproces?
- **Maatschappelijk initiatiefnemer:** Voor welk doel wil je meer grip krijgen op het samenwerken dan wel participatieproces?

Ik wil...

Voorbeelden

- **Gemeente:**
 1. Ik wil wijk ... voor 2030 aardgasvrij maken en daarbij alle bewoners betrekken.
 2. Ik wil in wijk ... de weerstand tegen stadswarmte verminderen en minderheidsgroepen nauwer betrekken in de transitie naar duurzame warmte.
- **Maatschappelijk initiatiefnemer:**
 1. Ik wil met onze energiecoöperatie bijdragen aan het verduurzamen van wijk ... door gezamenlijk zonnepanelen in te kopen.
 2. Ik wil met de buurt tot een plan voor duurzame energieopwekking komen, gebaseerd op draagvlak en waar de buurt van profiteert.

Wat doe je om dat doel te behalen?

Met de opgave of het doel in gedachten ga je nu een actielijst doorlopen. De lijst bestaat uit vier complementaire strategieën om bewoners en betrokkenen te leren kennen. Een beschrijving van deze vier strategieën staat in het overzicht hiernaast. De actielijst hebben we opgesteld aan de hand van verschillende interviews in het ontwikkelproces van de empowermentscan. Deze lijst is niet uitputtend, er kunnen acties worden toegevoegd.

Deze oefening laat jou nadenken over de verschillende acties die je kunt ondernemen richting bewoners en betrokkenen. Zo krijg je inzicht in welke participatie acties je al uitvoert, en welke nog niet.

Opdracht

Vink per strategie aan wat je op dit moment al doet. Per actie worden er een aantal voorbeelden genoemd. Je hoeft niet aan alle voorbeelden te voldoen om de actie aan te mogen vinken.

1 | Uitzoeken en opzoeken

Het verzamelen van feitelijke en cijfermatige informatie over de buurt.

2 | Uitnodigen en uitvragen

Het benaderen van alle bewoners of betrokkenen tegelijk, bijvoorbeeld door een enquête of een bewonersavond.

3 | Inmengen en opvangen

Het ophalen van signalen uit de buurt door aanwezig te zijn in de buurt en laagdrempelig contact te leggen met mensen.

4 | Netwerken en opbouwen

Het zoeken naar initiatieven en (groepen) personen in de samenleving die al actief denken en/of doen op relevante onderwerpen. Bijvoorbeeld energiecoöperaties en buurtverenigingen.

Actielijst Gemeente

1 | Uitzoeken en opzoeken

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- verzamelen wij feiten over de bewoners en de buurt, bijvoorbeeld met betrekking tot inwonersaantallen, (sociale) huur/koopverdeling, inkomensniveau en werkgelegenheid.
- halen wij kennis op binnen de verschillende afdelingen van onze organisatie over de buurt en wat er allemaal speelt.
- benutten wij (wetenschappelijk) onderzoek over de buurt
- maken wij ingewikkelde onderwerpen begrijpelijk door middel van grafieken en infographics.
- anders, namelijk...

2 | Uitnodigen en uitvragen

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- informeren wij bewoners continue over onze plannen en ontwikkelingen, bijvoorbeeld via social media, bewonersbrieven of een website.
- reageren wij op vragen van bewoners, bijvoorbeeld via de e-mail, een contactformulier of social media.
- organiseren wij evenementen, zoals informatiebijeenkomsten, om kennis te delen en in gesprek te kunnen komen met bewoners.
- vragen wij inbreng van bewoners binnen bepaalde kaders, bijvoorbeeld door middel van inspraakmogelijkheden of een enquête.
- geven wij aan op welke manier de inbreng van bewoners meegenomen wordt.
- anders, namelijk...

3 | Inmengen en opvangen

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- knopen wij laagdrempelige gesprekjes aan met bewoners in de buurt.
- zoeken wij bewoners op, op de plekken waar zij vaak komen, zoals (basis)scholen, supermarkten en sportclubs.
- benutten wij 'tussenpersonen': mensen en organisaties die een belangrijke rol spelen in de buurt en veel contacten hebben. (NB: Dit kunnen ook mensen van de gemeente zijn!)
- investeren wij tijd en moeite om moeilijk te bereiken bewoners te benaderen, bijvoorbeeld door het contact langzaam op te bouwen en door op verschillende manieren contact te zoeken.
- anders, namelijk...

4 | Netwerken en opbouwen

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- kennen wij bewonersinitiatieven in de buurt die zich met energie bezig houden, zoals energiecoöperaties.
- hebben wij oog voor bewonersinitiatieven die zich niet bezig houden met energie maar wel andere dingen doen voor de buurt.
- staan wij in contact met mogelijke samenwerkingspartners, zoals netwerken, platforms, netbeheerders en uitvoerende partijen.
- staan wij in contact met de 'formele' organisatieverbanden van bewoners, zoals een bewonersvereniging of wijkraad.
- nodigen wij bewonersinitiatieven uit om mee te denken en te doen, en nemen hun waarden en belangen mee.
- anders, namelijk...

Actielijst **Maatschappelijk initiatiefnemer**

1 | **Uitzoeken en opzoeken**

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- verzamelen wij feiten over de bewoners en de buurt, bijvoorbeeld met betrekking tot inwonersaantallen, (sociale) huur/koop-verdeling, inkomensniveau en werkgelegenheid.
- halen wij kennis op binnen ons netwerk over de buurt en wat er allemaal speelt.
- onderzoeken wij de mogelijkheden voor een energieproject in de buurt op technisch, financieel en sociaal vlak.
- benutten wij (wetenschappelijk) onderzoek over de buurt.
- maken wij ingewikkelde aspecten van het initiatief inzichtelijk.
- anders, namelijk...

2 | **Uitnodigen en uitvragen**

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- informeren wij omwonenden en geïnteresseerden over ons initiatief en de ontwikkelingen, bijvoorbeeld door whatsapp-groepen, social media, flyers of een website.
- reageren wij op vragen van omwonenden en geïnteresseerden, bijvoorbeeld via de e-mail, een contactformulier of social media.
- organiseren wij momenten om met omwonenden en geïnteresseerden te spreken, zoals buurtbijeenkomsten.
- stimuleren wij omwonenden en geïnteresseerden om mee te denken en te doen aan ons initiatief, bijvoorbeeld door middel van bijeenkomsten en ledenvergaderingen.
- anders, namelijk...

3 | **Inmengen en opvangen**

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- gaan wij langs de deuren bij omwonenden en geïnteresseerden om bekendheid aan ons initiatief te geven.
- zetten wij ons netwerk in van mensen die weten wat er speelt in de buurt en hier middenin staan.
- gaan wij in gesprek met omwonenden en geïnteresseerden om hen blijvend te enthousiasmeren en te betrekken bij ons initiatief.
- zetten wij kleinschalige acties op om omwonenden te stimuleren om te gaan verduurzamen.
- anders, namelijk...

4 | **Netwerken en opbouwen**

Voor het ontwikkelen van het participatieproces:

- kennen wij de andere 'formele' organisatieverbanden van bewoners, zoals een bewonersvereniging, wijkraad of energiecoöperatie.
- staan wij in contact met mogelijke samenwerkingspartners, zoals netwerken, platforms, de gemeente, netbeheerder en uitvoerende partijen.
- werken wij binnen de beleidskaders van onze gemeente en werken samen met de gemeente waar mogelijk.
- anders, namelijk...

Welk effect bereik je met de acties die je doet?

Door de actielijst in te vullen ben je erachter gekomen welke acties je al onderneemt om betrokkenen te bereiken voor jouw opgave of doel. Je gaat nu reflecteren op de impact van deze acties. Zo kan je bepalen of je genoeg doet of dat je meer actie moet ondernemen.

Opdracht

- Vul op basis van de aangevinkte acties de drie vragen hieronder in. Neem de tijd om hier voor jezelf op te reflecteren.
- Bespreek je antwoorden met collega-initiatiefnemers waarmee je samenwerkt.

1. Wat zijn tot nu toe de effecten van jouw acties?

2. Vind jij dat je meer zou moeten doen om de betrokkenheid van- en samenwerking met bewoners en belanghebbenden te verbeteren?

3. Voelen belanghebbenden zich volgens jou voldoende betrokken bij jouw plan of initiatief?

Wie heb je daarbij nodig?

Met de vorige vragen heb je in kaart gebracht wat je doel is, wat je doet om dat doel te bereiken en of je het gewenste effect voldoende bereikt.

In deze stap is het van belang om na te gaan welke rollen betrokkenen kunnen en willen aannemen. Je kunt bijvoorbeeld als gemeente of maatschappelijk initiatiefnemer wel wensen dat bewoners een bepaalde rol aannemen, maar het gaat erom dat bewoners dit ook *zélf kunnen* en *willen*. Daarom gaan we nu aan de slag met de empowermentkaart om te kijken welke groepen betrokkenen je kan onderscheiden voor jouw plan of initiatief en op welke manier zij kunnen en willen participeren.

De empowermentkaart

De empowermentkaart is een overzichtelijke manier om in beeld te brengen welke groepen voor jouw initiatief van belang zijn. Empowerment is het begrip dat helpt om een duidelijk beeld te krijgen van wat betrokkenen kunnen en willen bijdragen:

- **Kunnen:** heeft iemand toegang tot middelen zoals geld, kennis en (sociale) netwerken dat hem/haar in staat stelt om te participeren?
- **Willen:** heeft iemand de bereidheid om deze middelen ook in te zetten? En wat zijn de motieven voor iemand om te participeren?

Opdracht

Je gaat de empowermentkaart invullen. Hoe uitgebreider je de kaart invult, hoe meer je inziet wat de kansen en belemmeringen zijn.

Om de kaart in te vullen, doorloop je de volgende stappen:

- Geef aan welke groepen betrokkenen te onderscheiden zijn in je opgave. Kies de (sub-)groepen die voor jou relevant zijn. Bijvoorbeeld de afdeling duurzaamheid van de gemeente óf de gemeenteraad. Of de huurders van woningen óf de woningeigenaren.
- Bepaal per groep wat zij wel en niet kunnen.
- Bepaal per groep wat zij wel en niet willen.

Voorbeelden | kunnen en willen

Kunnen en willen hebben verschillende dimensies, een aantal voorbeelden zijn weergegeven in de tabellen hieronder om concrete handvatten te geven waar je hierbij aan kunt denken.

Voorbeelden | betrokkenen

Betrokkenen kunnen zijn:

- Gemeente
- Bewoners
- VvE's
- Wijkcentrum
- Netwerken & Platforms
- Energiecoöperatie
- Andere maatschappelijk initiatiefnemers

Toegang tot middelen (kunnen)

Toegang tot	Type middelen	Voorbeelden voor aardgasvrije wijken
Kennis	Informatie, concepten, ideeën, overtuigingen, kennis	Informatie over randvoorwaarden, alternatieven van aardgasvrij
Sociaal netwerk	Menselijke invloed, personeel, leden, kiezers	Het mobiliseren van mensen in hun rol als buurtbewoner voor een bepaald doel
Kunstmatige bronnen	Apparaten, producten, infrastructuur, kunst	Gasinfrastructuur in een wijk, maar ook water- en rioolleidingen (koppelkansen)
Natuurlijke bronnen	Grondstoffen, fysieke ruimte, tijd	Ruimte, zoals een spouwmuur, in een huis om te kunnen isoleren of ruimte voor een warmtepomp of zonneboiler
Financiën	Geld, aandelen, subsidies, leningen	Financiële middelen die een individu beschikbaar kan en wil maken voor investeringen in de woning

Vermogen/bereidheid tot het inzetten van middelen (willen)

Vermogen/bereidheid	Achterliggende waarde	Ik wil meedoen met aardgasvrije wijken, omdat:
Keuzevrijheid	Mogelijkheid eigen keuzes te maken	Ik zelf wil beslissen over wat ik doe
Deskundigheid	Het ontwikkelen van kennis en beleving van effectiviteit bij het uitvoeren van acties	Ik verstand heb van of ervaring heb met vergelijkbare processen
Gemeenschapsgevoel	Deel uitmaken van en zich verbonden voelen met een groep	Ik samen met anderen eraan wil werken
Invloed	Het geloof in de (eigen) mogelijkheid om invloed te hebben	Ik wil en iets kan bereiken
Zingeving	De ontwikkeling van een collectieve identiteit	Ik geloof dat het tot iets positiefs leidt

Empowermentkaart

<p>Groep A</p> <p>Kunnen ✓ ✗</p> <hr/> <p>Willen ✓ ✗</p>	<p>Groep B</p> <p>Kunnen ✓ ✗</p> <hr/> <p>Willen ✓ ✗</p>
<p>Mijn opgave of doel is: ✗</p> <p>Groep C</p> <p>Kunnen ✓ ✗</p> <hr/> <p>Willen ✓ ✗</p> <p>Groep D</p> <p>Kunnen ✓ ✗</p> <hr/> <p>Willen ✓ ✗</p>	

✓ = wel
✗ = niet

Heb je in het vizier wat voor de ander belangrijk is?

De ingevulde empowermentscan helpt jou om je in het perspectief van betrokkenen te verdiepen. Het brengt niet alleen de betrokkenen in beeld die actief en enthousiast zijn, maar ook zij die minder betrokken zijn. Door ook deze laatste groep te leren kennen en te weten wat voor hen belangrijk is, kun je jouw participatieplan verrijken.

In deze power stap reflecteer je op de ingevulde empowermentkaart. Zo krijg je inzicht in welke betrokkenen of kennis over deze betrokkenen je nu nog mist in de participatie.

Opdracht

- Vul op basis van de empowermentkaart de vier vragen in. Neem de tijd om hier voor jezelf op te reflecteren.
- Bespreek je antwoorden met collega-initiatiefnemers waarmee je samenwerkt.

1. Kan je per groep aangeven of de kennis een aanname of een constatering is?

2. Waar mist er nog kennis over wat groepen wel of niet kunnen en willen?

3. Met welke vervolgstappen kunnen de aannames worden doorontwikkeld tot een constatering?

4. Mist er nog een groep?

Welke acties ga je ondernemen om jouw participatieproces te verrijken met de gewonnen inzichten?

In de eerste power stappen heb je je doel in kaart gebracht, je huidige acties geïnventariseerd om contact te leggen met betrokkenen en hun wensen en behoeften in kaart te krijgen, en een overzicht gemaakt van wat zij kunnen en willen.

In power stap 3 en 5 heb je gereflecteerd op je huidige participatieacties en je empowermentkaart. Nu ga je focus aanbrengen in wat je kan ondernemen om jouw participatieproces te verrijken. Met deze oefening sluiten we de empowermentscan af en maak je concreet wat je volgende stappen zijn aan de hand van een actielijst.

Opdracht

Zet de verkregen inzichten om tot concrete acties om je participatieproces te versterken. Vul de acties in de actielijst in.

Actielijst

Voorbeelden van acties

- We onderzoeken waarom de opkomst bij onze bijeenkomsten zo laag is.
- We nemen contact op met de [Participatiecoalitie](#) voor advies en toegang tot kennisdocumenten, handreikingen en andere hulpmiddelen.
- We gaan langs de deuren bij groep B en knopen laagdrempelige gesprekken aan.
- Over groep C van de betrokkenen achterhalen we wat zij wel of niet kunnen en willen.
- Nu we weten wat groep A van de betrokkenen kunnen en willen, nemen we dit op in ons participatieplan en houden we hiermee rekening in de uitvoering.

Handvatten en hulpmiddelen om te gebruiken

- De vormen van participatie uit de [vernieuwde participatieladder](#) (eigendom, zelfbestuur, overdragen, coproduceren, consulteren, inspreken en informeren).
- Website Orgaan Fysieke Leefomgeving - [praktijkverhalen leef- en systeemwereld](#).
- Pak de [Handreiking participatie](#) van het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) erbij.
- Leer van andere maatschappelijke initiatiefnemers met deze [20 lessen uit de praktijk](#).
- Maak gebruik van de [signalen](#) van het OFL over participatie bij aardgasvrije wijken.
- Onderzoek of de [Participatiecoalitie](#) jou en jouw initiatief kan ondersteunen bij het participatieproces.
- Lees over ervaringen van andere initiatieven, bijvoorbeeld in [Wageningen](#), in [Den Bosch](#) of in [Arnhem](#).

“ Colofon

Publicatiedatum

Juli 2021

Ontwikkeld door

[Jonna Luijten](#), TwynstraGudde
[Floor hooge Venterink](#), TwynstraGudde

Met begeleiding van

Suzanne Potjer, Overlegorgaan Fysieke
Leefomgeving

Met bijdrage van

Igno Notermans, Drift
Sybrand Frietema, Energie VanOns
Tim Aarts, Gemeente Haarlemmermeer
Hans Roeland Poolman, Werkgroep
Energietransitie Nieuw Sloten (W.E.N.S.)

Interactie en ontwerp

[Getting the picture](#)

Getest door

Simone Brands, maatschappelijk initiatiefnemer
Barbara Verbeek, Gemeente Haarlemmermeer
Masha Derlage, Gemeente Haarlemmermeer
Jasper van Laar, Gemeente Haarlemmermeer

De *Empowermentscan voor participatie* is ontwikkeld door TwynstraGudde in opdracht van Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving. Voor vragen over de empowermentscan kunt u contact opnemen met het OFL via secretariaatofl-paw@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Referentietabellen

De tabellen op pagina 13 zijn gebaseerd op de artikelen: Avelino & Rotmans in *Journal of Cleaner Production* (2011) en Avelino et al. in *European Planning Studies* (2020).